

ХРОНІКА НАУКОВОГО ЖИТТЯ

Х МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ СЕРІЇ «ОБЛИЧЧЯ ВІЙНИ» НА ТЕМУ «ВІЙНА І ПАМ'ЯТЬ» (ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ЛОДЗЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ, ЛОДЗЬ, 5–6 ЧЕРВНЯ 2025 Р.)

Мирослав ВОЛОЩУК

*Карпатський національний університет імені Василя Стефаника,
Центр медієвістичних студій,
вул. Шевченка, 57, 76018, м. Івано-Франківськ, Україна
e-mail: myrkomyrko79@gmail.com
DOI: 10.15330/gal.38.231-232
ORCID: 0000-0002-1737-7205*

Немає таємниці, що наукові осередки Лодзі після завершення Другої світової війни та постанов у місті університету обрали своєю історичною спеціалізацією саме військову тематику. Попередні покоління польських вчених, перш за все, на чолі з професором Анджеєм Надольським, чимало доклалися до її розвитку. На долю сучасної генерації випала нагода інституалізувати багаторічні наукові досягнення у формі щорічних конференцій. Ідея їхнього проведення, що належала гронові фахівців з Інституту історії Лодзького університету на чолі з деканом Ярославом Кітою, професором Тадеушем Грабарчиком і ад'юнктом Магдаленою Погонською-Пол, дала блискучий результат. Упродовж менш ніж десяти років було проведено дев'ять міжнародних наукових конференцій символічної за назвою серії – «Обличчя війни» («*Oblicza wojny*»), кожна з яких мала свою окрему тематичну спрямованість («*Armia contra natura*», «*Війна і місто*», «*Інструменти війни*», «*Перед битвою*» тощо). Одночасно започатковано щорічне видання матеріалів конференції. Коли проєкт тільки набирив обертів, ніхто і запідозрити не міг, що для України та її громадян він стане не просто символічним за значенням і назвою, але й чи не найбільш знаковим за кількістю постійно долучених до роботи учасників. У цьому місці мусимо відзначити, що з 2021–2022 рр. Центр медієвістичних студій Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника став офіційним співорганізатором конференцій серії «Обличчя війни». І навіть попри лихоліття, зумовлені повномасштабним російським вторгненням до України 24 лютого 2022 р., наші партнерські зобов'язання завжди виконувалися у повному обсязі.

5–6 червня 2025 р. Лодзький університет вдесьте приймав учасників заходу, який цього разу був присвячений темі «Війна і пам'ять». Традиційним для останніх років став гібридний формат проведення конференції з одночасним записом і трансляцією на *Youtube*, що вже раніше неодноразово практикувалося. На конференцію зголосилося понад 200 досвідчених і молодих науковців із 14 країн світу (Польща, Україна, Румунія, Німеччина, Чехія, Угорщина, Італія, Велика Британія, Латвія, Ірландія, а також Киргизстан, Ізраїль, Канада і Австралія), більше сотні з яких приїхали до Лодзі особисто. Українська делегація налічувала 74 особи, тобто майже третину від усіх, будучи другою за чисельністю після польської. Дев'ятеро з них брали участь безпосередньо за місцем проведення конференції, решта долучалися до роботи онлайн. Від Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника взяли участь викладачі кафедри всесвітньої історії – доктор історичних наук, професор, директор Центру медієвістичних студій Мирослав Волощук (тема виступу «*“Королівство Русі” після війн за спадщину династії Романовичів 1340–1387 рр.*») і кандидатка історичних наук, доцентка Лілія Щербін (тема «*Антропология пам'яті про Велику війну в Карпатському регіоні у міжвоєнний період*»), спільно з кандидатом історичних наук, професором кафедри етнології і археології Петром Костючком), а також кандидатка історичних наук, доцентка кафедри етнології і археології Оксана

Дрогобицька (тема «У відлунні спогадів: особливості постання збройних структур національного руху Опору в Галичині середини та другої половини 1943 р. у мемуарах сучасників»).

Географія українських учасників у цілому вражає. Участь у «Обличчях війни» назагал взяли наукові, науково-педагогічні, музейні та інші працівники з Івано-Франківська (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Івано-Франківський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти), Києва (Інститут історії України НАН України, Центральний державний науково-технічний архів України, Національний історико-меморіальний заповідник «Бабин Яр», Національний музей історії України в Другій світовій війні, Національний університет оборони України імені Івана Черняховського, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Національний історико-архітектурний музей «Київська фортеця», Державний науковий центр захисту культурної спадщини від техногенних катастроф, Державний університет «Київський авіаційний інститут», Інститут Національної гвардії України), Харкова (Харківський національний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, Харківський національний університет імені Василя Каразіна, Харківський науково-методичний центр охорони культурної спадщини, Харківська державна академія фізичної культури), Львова (Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Український католицький університет, Національна Академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького, Державний архів Львівської області, Інститут релігієзнавства – філія Львівського музею історії релігії), Тернополя (Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка), Дніпра (Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Дніпровський національний історичний музей імені Дмитра Яворницького), Одеси (Одеський національний університет імені Іллі Мечнікова), Рівного (Рівненський державний гуманітарний університет), Житомира (Житомирський державний університет імені Івана Франка), Вінниці (Донецький національний університет імені Василя Стуса), Чернівців (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівецький обласний музей), Миколаєва (Державний архів Миколаївської області), Хмельницького (Державний архів Хмельницької області), Запоріжжя (Запорізький національний університет, Запорізький обласний центр охорони культурної спадщини), Чернігова (Національний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця»), Ужгорода (Ужгородський національний університет), Кривого Рогу (Криворізький національний університет), Дрогобича (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка), Нововолинська (Нововолинський електромеханічний коледж) та ін. Виступи учасників було поділено на 31 тематичну панель (20 – першого дня та 11 – другого). Українська мова традиційно вже який рік поспіль була офіційною мовою виступів під час конференції.

Відзначмо також і високий організаційний рівень цьогорічної конференції.

Наступний захід запланований на 11–12 червня 2026 р. Проходитиме він під тематичною назвою «Кордони».

Надійшла до редакції 17 червня 2025 р.